dagteekent reeds van Paschen '97; wij wachten op gelijkluidend besluit van kerkeraad A.

Enschedé A vraagt: Zijn de kerkeraadsvergaderingen openbaar of geheim? Aan Ds. Wijers wordt opgedragen in de volgende vergadering over dit punt een referaat te leveren.

Classis Amsterdam.

In de vergadering der Classis Amsterdam van 9 Maart 1898 zijn praeparatoir geëxamineerd en beroepbaar gesteld in de Gereformeerde kerken:

H. de Lange, Candidaat aan de V. U., A. Boekenoogen, Candidaat aan de V. U., R. J. Aalberts, Candidaat aan de Theol. school.

NB. De Classis besloot tot de formule voor nu en het vervolg: *„de Candidaat. . . . . is beroepbaar gesteld in de Geref. kerken,"* zonder nadere bijvoeging te gebruiken.

Namens de Classis Amsterdam.
G. VAN SETTEN Jr. *Scriba.*

Classis Alkmaar.

De Classis Alkmaar brengt ter kennis van de kerken, dat zij in hare vergadering d. d. 10 Maart l.l. den heer C. Zwaan, Theologisch Candidaat aan de V. U., praeparatoir onderzocht heeft en met algemeene stemmen dezen broeder in de Gereformeerde kerken heeft beroepbaar gesteld.

Namens de Classis,
M. ROOSEBOOM, *Praeses.*
H. WOLZAK Gz., *h. t. Scriba.*

Kort Verslag van de Vergadering der Classis Zutphen, gehouden te Winterswijk, den 3en Maart 1898.

Ds. te Velde brengt verslag uit over Homberg, dat meerderen steun van de Classis Zutphen verlangt. Daar deze zaak door de Classis Zutphen met de Classis Arnhem is ter hand genomen, zal zij D. V., op de a. s. Classicale vergadering der Classis Arnhem, door deputaten van de Classis Zutphen worden toegelicht, gelijk zij op de Classis Zutphen is besproken.

Ds. te Velde rapporteert ook omtrent Kleef. De Classis zal zooveel mogelijk den arbeid aldaar tot uitbreiding van Gods koninkrijk steunen.

Aan DD. Franssen, van Dijken en Nieboer wordt opgedragen, tegen de volgende Classis een gemotiveerd voorstel in te dienen inzake toelating tot het H. A., om zoo mogelijk tot eenparigheid te komen.

Bepaald wordt, dat D. V. op Donderdag 28 April a. s. weder een Classicale Zendingsdag zal worden gehouden, en wel ditmaal te Winterswijk. Verschillende broeders zullen daar over de zending handelen.

Gemengd Nieuws.

De Engelsche Ritualisten bewegen zich steeds meer in Roomsche richting. Dit blijkt o. a. uit de volgende bekendmaking in eene Episcopaalsche gemeente:

Maandag 1 November, Feestdag van Allerheiligen. Op dezen dag moeten allen die kunnen, aanwezig zijn bij het Heilig Avondmaal. Te 7 ure v.m. plechtige dienst, te 8 ure volledige dienst; 7.30 n.m. plechtige avonddienst en processie, met prediking door den WelEerw. vader Campion (Hulpprediker van Sneyd, Bursiem, Staffordshire) gevolgd door een korten dienst voor de afgestorvenen, die in de kapel zal plaats hebben. Dinsdag 2 November, Allerzielen. Te zeven ure en te 8 ure v.m. Heilig Avondmaal voor alle afgestorven zielen, beide volledige diensten. Men wordt verzocht zoo stil mogelijk te zijn, weinig en zacht in het huis Gods te spreken, en in de kapel van het sacrament al knielende te bidden.

Er ontbreekt nog maar aan, dat men in plaats van het Heilig Avondmaal gaat spreken over de Heilige mis", dan is zoo goed als alle onderscheid tusschen vele Ritualistische kerken en de Roomsche kerk zoo goed als uitgewischt.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

IN EEN NIEUWEN WERKKRING.

XIX.

De nieuwe schoolmeester had niet alleen een goed leervertrek, maar ook zijn huis zag er lief uit. De vensters kwamen uit op het Zuiden, en zoo had dan de zeer lijdende, door de jicht gekwelde vrouw, een gezellige kamer tevens juist voor haar geschikt. Werden op mooie dagen de vensters geopend, dan woei de lauwe zomerwind naar binnen, en voerde althans de geur van heiden en wouden mee, die de vrouw ook door het venster zien, maar die zij niet betreden kon.

De schoolmeester begon zijn werk goedsmoeds en met lust. Nu moet er bij gezegd, dat de taak niet uiterst zwaar was, vooral niet voor iemand die als Ottmann vrij wat wist, en een gezond lichaam had. Men was in dien tijd met wat minder tevreden dan thans. De kinderen leerden spellen, tamelijk lezen, ook schrijven en rekenen, Bijbelsche geschiedenis, en den cathechismus van Luther, en wie van dit alles redelijk wat wist, werd voor „uitgeleerd" verklaard, — wat natuurlijk eigenlijk niemand ooit is.

't Was niet veel dat de kinderen opdeden, maar er was ook weinig leertijd. Vier of vijf maanden in den winter was er geregeld school, vijf of zes uur daags. Dan ging alles flink zijn gang, en zat de meester lang niet stil. Maar zoodra de lijster van de hooge dennentoppen zijn tonen door het bosch liet klinken, en het roodborstje rondsprong op de hagen der dorpstuintjes, kwamen er al heel gauw vrij wat leege plaatsen op de banken. Ten slotte verschenen nog alleen de kleine kleuters met het A-B-boek. Maar wanneer de eerste zwaluwen weer piepten, en na de lange reis uit Afrika hun nestjes aan de balken weer opzochten, dan was het heelendal uit met het schoolbezoek. Dan kon de meester de school gerust voor een half jaar sluiten, en was er heel groote vacantie, te weten voor den onderwijzer, niet voor de kinderen. Want die moesten dan elken dag naar het veld, om hun ouders bij den arbeid te helpen.

Onze vriend Kasper had dus, dat ziet ge, al den tijd om zich met tuin- en akkerbouw bezig te houden. Ook daarin had hij een voorrecht boven sommige andere schoolmeesters, die in den zomer voor paardenhoeders moesten spelen. Zoo was het ook in Zimmern geweest, doch dominee Sonnenmayer had dit afgeschaft, wijl hij terecht zulk een werkje al te mooi vond voor den hoeder der jeugd. En de boeren erkenden dat de dominee gelijk had. De enkele paarden — voorwaar geen pronkbeesten of strijdrossen — werden voortaan door een herdersjongen naar de wei gebracht.

Dominee Sonnenmayer preekte in het reeds genoemde Nieder-Pappenheim en was bekend om zijn verbazend lange preeken. Als Ottmann des middags om 1 uur naar het dorp toog om als koster en voorlezer in de kerk dienst te doen, kwam hij niet voor zessen weer thuis. Hij moest de klok luiden, aan de deur geld inzamelen, den dominee opwachten, enz.

Het lastigst van alles was wel de post van voorzanger. Een orgel bezat de kerk niet, gelijk vele plattelandskerken. Zoo had de voorzanger dan alles met zijn stem uit te richten, om welke reden dan ook elke schoolmeester goed en luid moest kunnen zingen. Veel keus had men bij het zingen niet, daar een aantal boeren en boerinnen nauwlijks lezen konden. Men behielp zich dus met de meest bekende liederen. Doch ook zelfs zoo had de voorzanger nog een zware taak.

De Duitschers zijn, zooals men weet, meestal goede zangers, doch ze zijn dit niet altijd geweest. Keizer Karel de Groote, althans, die vóór 1000 jaar en meer leefde, en in Italie in de kerk heel mooi had hooren zingen, kon het gezang der Duitschers later niet meer uitstaan. 't Wordt trouwens ook beschreven als *ululatus* d. i. *gehuil*, zooals van wolven en beren. Tegenwoordig echter zingt men in Duitschland zeer goed. In Nederland schijnt men juist vroeger beter te hebben gezongen dan nu. Althans, er is een tijd geweest toen wij Nederlanders onder de muzikale volken vooraan stonden. Tegenwoordig wordt er ook wel veel aan den zang gedaan, zelfs meer dan een vijftig jaar geleden, maar bijzonder zangerig zijn wij niet. Wie op straat loopt te zingen, al is 't een goed lied, komt toch in gevaar als beschonken of niet recht bij zijn zinnen beschouwd te worden. Het staat „onfatsoenlijk". Ook in de kerken wordt niet altijd welluidend gezongen. Vooral schijnt het ons volk bijna onmogelijk zóó te zingen, dat men de woorden kan verstaan.

Bij de Pappenheimers scheen nog wat van dat gehuil uit de 9e eeuw te zijn blijven hangen, maar, zoo zegt een schrijver, men nam het niet zoo nauw en de boeren hadden ook beter zenuwen dan thans. Kasper had echter vaak moeite de gemeente en ook zich zelf bij de wijs te houden. Ten slotte is er dan ook een orgel aangeschaft.

Maar alles saam genomen, kon de schoolmeester zich best in zijn nieuwen werkkring schikken, en gaf zijn vrouw van harte gelijk, als zij sprak, zittende op haar bed: „De Heere God heeft het toch wel gemaakt. Toen wij geen uitweg meer zagen, heeft Hij er ons een geopend. Want Hij heeft alle wegen en middelen in Zijn hand." En zoo was het, al ontbrak het ook niet aan tegenheden, die echter buiten Ottmann's schuld waren.

Op zekeren winteravond namelijk terwijl hij rustig thuis zijn pijp zat te rooken, werd er aan de deur geklopt. Drie boeren traden binnen. Zij keken niet vriendelijk, en toen de meester vroeg, wat zij wenschten deed één 't woord en zei: „Hoor eens meester, dat ge de kinderen leert is goed. Maar dat ge de jongens beknort, als ze nu niet juist alle dagen op school komen, dat komt niet te pas".

„Maar vrienden", sprak de meester, „dat doe ik toch in uw eigen belang, en in dat van uw kinderen. Daarbij weet ge ook wel, hoe de dominee er op staat, dat de kleinen 's winters school gaan. 't Is al erg genoeg, dat ze 's zomers niets leeren."

„Ja, ja de dominee heeft goed praten," zei nu een andere boer, „en de meester ook. Maar als wij handen te kort komen, moeten onze jongens helpen. Dit is billijk. Ze hebben zooveel wijsheid niet noodig."

„Dat weet ge niet," zei de meester, „ik heb nu voordeel van wat ik als kind leerde, en . . . ."

„Hoor eens, meester," zei de eerste boer, „een ouder is baas over zijn kind. We zullen de onze wel sturen, maar als het schikt. En ge moet er vrede mee hebben, als 't noodig is, dat we hen thuis houden. Ge moet dat toestemmen of we blijven geen goede vrienden."

Hoewel nu de meester heel goed wist, dat verscheiden ouders alleen als ze hun kinderen kwijt wilden wezen, als die hun lastig werden, de kleinen ter school zonden, zei hij dat maar niet, en trachtte de ontevredenen met zoete woordjes op hun gemak te brengen, zonder daarom toe te geven. Veel echter won hij niet, en het bleef voortdurend sukkelen met het schoolgaan, wat dominee en meester ook deden.

AAN VRAGERS.

P. B. Voor zoover ik weet is een *ijp* of een *olm* dezelfde boom, die op menige plaats groeien kan, waar andere boomen zouden sterven. 't Woord *ijp* wordt ook *iep* geschreven, en altijd zoo uitgesproken.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Wijhe, J. J. Steinhart, te Nunspeet. — Oosterland (Duivenland), N. P. Littooy Az., cand. te Middelburg. — Makkum en Kornwerd, J. J. Miedema, te Charlois (gem. Rotterdam). — Hilversum **B**, D. Tom Wz., te Sneek. — Wijckel en Balk (Fr.), H. Hula, te Weerdingermond. — Biezelinge, N. G. Kerssies, cand. te Sauwerd. — Genemuiden, Ph. W. H. Eskes, te Spijk **A**, (Gron.) — Bleiswijk, A. Boekenoogen, cand. te Amsterdam.

AANGENOMEN: Katwijk aan Zee, J. J. Impeta, te Sneek. — Middelburg **B**, L. Bouma, te Emlicheim (Gr. Benth.)

BEDANKT: Gouda **A**, J. J. Impeta, te Sneek. — Zevenhoven (Z.-H.), P. Warmenhoven, te Alblasserdam **B**. — Dedemsvaart, W. Breukelaar, te Halfweg. — Zalk en Veecaten, N. G. Kerssies, cand. te Sauwerd. — Apeldoorn **B**, W. H. Gispen Jr., te Breukelen

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Muiderberg, W. G. van Doorne, te Ingen. — Leiden (vac. Hagen), K. W. Vethake, te Alfen. — Leiden (vac. Boekeren), J. Hoogegraad, te Wageningen. — Hennaard en Lutjegast, T. H. Hoekstra, cand. — Nieuw-Beijerland, J. Eigeman, te De Meern. — Engelum, A. van der Heide, te Scherpenzeel en Munnekeburen. — Blokzijl, C. Waardenburg Sz., te Goedereede. — Longerhouw en Schettens, G. Th. Smit, te Makkum. — Parrega, E. Jansen, te Elst en Opijnen. — Huizen, J. D. Idenburg, te Hillegersberg. — Exmorra, H. Visser, te Idsegahuizen en Paam.

AANGENOMEN: Den Helder, A. de Koe, te Nieuwveen. — Renesse en Noordwelle, J. Rooker, te Oldeholtwolde c. a. — Obergum, H. Ijnzonides, cand. — Oostmarsum, J. H. de Vries, te Amsterdam.

BEDANKT: Weiwerd, J. Wessels Boer, te Huizen. — Elst, C. J. Leenmans, te Zetten. — Maurik, H. J. Couvée, te Kerkwerve. — Werkhoven, N. G. Bikker, te Wijngaarden en Ruinbroek. — Doesburg, G. Hulsman, te Zandvoort. — Veenwouden, P. A. C. Douwes Jz., te Anloo. — Rozenburg c. a., H. Visser, te Idsegahuizen en Paam. — Colijnsplaat, C. H. J. Verweijs, te Burgh (op Schouwen). — Oosterwolde, J. Rooker, te Oldeholtwolde. — Dedemsvaart, J. R. Slotemaker de Bruyne te Beilen. — Oost- en West-Souburg (Walch.), W. Timmermans Paquy te Oudega c. a. — Stavenisse (Zeel.), T. Stigter, te Grootelindt c. a.

Plaatsgebrek noodzaakt ons advertentiën tot een volgend Nr. uit te stellen.

Advertentiën.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsenstraat.
No. 157.
AMSTERDAM.

PIANO'S
GOLDSCHMEDING.
Billijke Prijzen. ORGELS.
GROOTE MAGAZIJNEN,
Warmoesstraat 141 en Keizersgr. 305,
AMSTERDAM.
Catalogus gratis.

TE KOOP
voor den meestbiedende: Compl. Bijbelverkl. DaCHSEL, 8 deelen, O. T. leeren, N. T. mooie kalfsleeren banden.
Adres: J. VAN LIER, Bibliothecaris van de Jongel.-vereen. te *Ten Post*, prov. *Groningen.*

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co
DAM 15-17, AMSTERDAM.
Koopen en verkoopen **EFFECTEN**, diverse **LOTEN** en vreemde **COUPONS**, Wisselen Gouden, Zilveren **MUNTEN** en vreemde Banknoten. Sluiten **PROLONGATIEN** en **BELEENINGEN**. Nemen gelden à **DEPOSITO** ½ pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.
Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 729.
Maatschappelijk Kapitaal: **Een Millioen Gulden.**
Commissarissen:
Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE, en H. SERET.
Directeur: H. J. VAN VULPEN.
De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen *KAPITAAL* en *LIJFRENTE* tot elk bedrag.

Uitgaven van J. H. BOS, te Kampen.
M. NOORDTZIJ, Oostersche Lichtstralen over Westersche Schriftbeschouwingen. Prijs *f* 0.70.
M. SIPKES, De Toekomst des Heeren of de Leer der laatste dingen. 4de druk. Geb. *f* 1.—, ing. *f* 0.60.
H. DE COCK, De leer der Wedergeboorte volgens de Geref. kerk. . . Prijs *f* 0.20.
H. DE COCK, Bladzijden uit de Geschiedenis mijner Moeder. 2e druk. Prijs *f* 0.30.
Rev. HENRY E. DOSKER, De Zondagsschool. Bijdrage tot de kennis van hare geschiedenis, wezen en resultaten. Met een inl. woord van Dr. H. BAVINCK. Prijs *f* 0.40.

In mijn Generaal-Depôt, — gevestigd:
INTERNATIONALE APOTHEEK van ALBERT SOMMER
(Duitsch Gediplomeerd Apotheker)
Heiligenweg, hoek Singel, Amsterdam, —
zijn uitsluitend door mij verpakte en gepotentieerde medicamenten verkrijgbaar.
Het Depôt is in den laatsten tijd aanmerkelijk vergroot. Ik verzoek vooral om op het Fabrieksmerk te letten, daar dit wordt nagebootst.
Men adresseere: Homoeopathisch Centraal-Depôt
Dr. WILLMAR SCHWABE — AMSTERDAM.
Prijscourant en alle Brochures GRATIS verkrijgbaar.
Dr. WILLMAR SCHWABE.

WIE HELPT
een gehuwd persoon v. onbespr. gedrag; Ger. G., die gunstige getuigschriften overleggen kan en jarenlang voor dezelfde zaak als reiziger werkzaam is geweest, maar door eene samenloop van omstandigheden buiten betrekking is geraakt, aan eene positie, als **REIZIGER of eene andere betrekking van vertrouwen**, onverschillig welke branche?
Heeren patroons, schenkt s. v. pl. uwe aandacht aan deze advertentie.
Brieven franco, lett. D. L., Bur. v. d. blad.

BRILLEN
met ISOMETROPISCHE GLAZEN
Uitsluitend bij
KAREL VAN BUREN,
82 Rokin 82.
Isometropische glazen geven 't oog geen vermoeienis en munten uit door buitengewone helderheid.
De Brochure *„Het Behoud der oogen"* steeds gratis verkrijgbaar.

Bij den Uitgever J. H. WITZEL, te Hilversum, verschijnt binnenkort:
KARAKTER-VORMING
en
Christelijke Levenswandel,
DOOR
Dr. J. R. MILLER.
Vertaald door
W. VAN DER GAAF,
Leeraar bij het M. O. te Amsterdam.
Met eene voorrede van
Ds. H. PIERSON, te Zetten.

Geen Geref. Theoloog
verzuime zich aan te schaffen **HENRY, Commentary Holy Bible.**
..... Wie dit werk doorloopend gebruikt, zal er voor de prediking merkelijk winste uit putten.....
(Prof. Dr. A. KUYPER, *Herauut* No. 956).
Voorhanden in verschillende edities, van af *f* 17.—.
Kampen. J. H. BOS.

Vrije Universiteit.
In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:
Door den heer C. van Essen Mz. te Brandwijk *f* 48.75; door den heer J. Wedeven te Aduard *f* 20; door den heer C. Lijesen te Beverwijk *f* 11.50; door den heer G. de Leeuw te Utrecht *f* 2.20; door den heer J. Zijlstra te Oosterbierum *f* 74.20; door den heer Jb. Peters te 's-Hertogenbosch *f* 19; door den heer P. van Driel te Bergschenhoek uit Bergschenhoek *f* 36.50; uit Berkel *f* 19 samen *f* 55.50.
Aan Collecten: (Voor de Theol. Faculteit.)
Van de Geref. Kerk te Augustinusga *f* 1.68; van idem te Buitenpost *f* 5; van idem te Burum *f* 6.35; van idem te Eestrum *f* 0.75; van idem te Gerkesklooster *f* 6.37½; van idem te Kollum A *f* 4.05; van idem te Kooten *f* 0.69; van idem te Oostermeer *f* 1.05; van idem te Twijzel *f* 1; van idem te Westergeest *f* 3.82;
Aan Schenkingen:
Van P. S. te W. 2.47; door den heer G. de Leeuw te Utrecht van de Ger. Jongelingsvereeniging *f* 1.23½.
Van den schrijver: Burgemeestersbenoeming Acad. Proefschrift door Mr. H. W. Hovy.
Hilversum. S. J. SEEFAT,
Penningmeester.

Theologische School
der Gereformeerde Kerken in Nederland.
In de maanden Januari en Februari ontvingen we de volgende **Collecten**: van de Gemeenten: Schoonebeek *f* 5; Gouda B *f* 5.37; Bennekom *f* 8; Ede *f* 6.75; Tiel *f* 6.88; Hoofddorp *f* 6.33; Haarlem B *f* 8.52; Velzen *f* 2.50; Hoornsterzwaag *f* 1.37; Knijpe *f* 2.81; Vroomshoop *f* 6.54; De Krim *f* 5.16; Lemelerveld *f* 1.41; Lutten *f* 7.02½; Nieuwleusen *f* 4.40; Maasluis *f* 12.45; Rhoon *f* 5.89; IJsselmonde *f* 6.62; Kuilenburg *f* 5.10; Well *f* 8; Idskenhuizen *f* 6.85; Oosterzee *f* 3.31½; Leiden A *f* 29.20; Velp A *f* 13.90½; Middelstum *f* 25.90½; Bolsward A *f* 7.57½; Bolsward B *f* 5.91; Culnaard *f* 4.05; Wommels *f* 5.30; Oosterend *f* 7.50; Makkum *f* 6.06; Witmarsum *f* 1.80; Wons *f* 5; Schraard *f* 3.29; Schettens *f* 3.61; Exmorra *f* 1.12; Pingjum *f* 1.24; Gaast *f* 2.75; Piaam *f* 1.85½; Almkerk *f* 13.64; Andel *f* 10.47; Dussen *f* 5.53; Nieuwendijk *f* 16.50; Meeuwen *f* 1.70; Sleeuwijk *f* 4.54; Waardhuizen *f* 2.73; Werkendam A *f* 14.60; Werkendam B *f* 2.18; Leksmond *f* 6.50; Tjerkwerd *f* 0.87½; Bergum *f* 3.02; Marrum *f* 8.76½; Hijlaard *f* 4; Garijp *f* 8.68; St. Anna Parochie B *f* 8.13; Stiens *f* 3.52; Berlikum *f* 10.11; Boxum *f* 9.06½; Britsum *f* 4.25; St. Anna Parochie A *f* 7.18; Wirdum *f* 8; St. Jacobi Parochie *f* 2.93½; Leeuwarden A *f* 12.10½; Hallum *f* 16; Beetgum *f* 5; Hijum *f* 4.30; Oenkerk *f* 10.65; Wartena *f* 1; 's Gravezande *f* 14; Schoondijke *f* 21; Terwispel *f* 1.71; Oudvossemeer *f* 10.30; Hilversum B *f* 35.96; Goes *f* 30.17½; Nieuwdorp *f* 12.35; Ierseke *f* 9.11; Baarland *f* 10.56; Kruiningen *f* 9.48; Biezelinge *f* 5.31½; Heinkenszand *f* 11.70; Borssele *f* 1.92½; Brouwershaven *f* 5.13; Bruinisse *f* 8.85; Colijnsplaat *f* 7.85; Geersdijk *f* 1.25; Haamstede *f* 5.34; Kamperland *f* 8.41½; Oosterland *f* 9; Scharendijke *f* 2.50; Wissekerke *f* 1.45; Zierikzee *f* 16.80; Zonnemaire *f* 2.65½; Neede *f* 5.82½; Almeloo *f* 7.07½; Deventer A *f* 10.83½; Deventer B *f* 6; Enschede A *f* 11.10½; Enschede B *f* 17.17; Enter *f* 3; Holten *f* 2; Nijverdal *f* 11.31; Olst *f* 2.51; Rijssen *f* 2.70; Vriezenveen *f* 1.30; Wierden *f* 1.98; Wijhe *f* 2.10; Hoogeveen A *f* 27.36; Veendam *f* 15; Meeden *f* 7.70; Midwolde *f* 6.55½; Hardenberg-Heemse B *f* 7.50; Bruinisse *f* 8.51; Vijfhuizen *f* 2.50; Hengelo(O) *f* 5.78; Sloten *f* 0.71½; Wijckel *f* 1.16½; Hindeloopen *f* 3.19.

Halve Coll.: Charlois *f* 14.59½; Rijnsburg *f* 10.55; Katwijk a/Rijn *f* 6.53½; Leiderdorp *f* 13.13; Koudekerke *f* 2.67½; Noordwijk a/Zee *f* 4.72½; Arnemuiden *f* 1.40; Domburg *f* 2.19½; Grijpskerke *f* 7.88; Gapinge *f* 0.95; Koudekerke *f* 9.55½; St. Laurens *f* 2.16½; Meliskerke *f* 3.54½; Middelburg A 8.02½; Middelburg B *f* 5.15½; Middelburg C 14.09½; Oostkapelle *f* 3.22; O.'en W. Souburg *f* 8.31; Serooskerke *f* 6.02; Vlissingen A *f* 8.54; Vlissingen B *f* 9.07½; Veere *f* 2.63½; Vrouwepolder *f* 3.22½; Mijdrecht *f* 8.61½; Tienhoven *f* 4; Loenen *f* 2.71½; Vreeland *f* 4.34; Vinkeveen *f* 3.91½; Kockengen *f* 6.41; Nichtevecht *f* 3.66½; Baambrugge *f* 4.06; Maarsen *f* 0.55½; Kamerik *f* 3; Breukelen *f* 10.75; Rottevalle *f* 1.48½; Suthuisterveen *f* 2.43; Drogeham A *f* 3.42½; Oudega *f* 1.92½; Amsterdam *f* 130.85; Ureterp *f* 1.49; Boornbergum *f* 1.05; Rottevalle *f* 1.57½; Opeinde Nijega *f* 2.16½; Drachten *f* 4.30½; Klundert 2 halve Coll. *f* 18.02.

6 Dec. Coll.: Joure *f* 13.46; Den Ham *f* 12.61; Marrum *f* 6.37½; Meppel *f* 52.77; Amstelveen *f* 10.68½; Tzummarum *f* 5.47½; Appingedam 15.16½; Zalk *f* 2.70; Genderen *f* 17.16½; 's Gravemoer *f* 5; Helenaveen *f* 2.21½; Heusden *f* 3.13; 's-Hertogenbosch *f* 32.42; Sprang *f* 4.72½; Tilburg *f* 3.61; Veen *f* 2.05½; Vrijhoeve-Capelle *f* 2.18½; Zuidhorn *f* 9.12½; Garrelsweer *f* 10.19½; Westeremden *f* 4.17; Bierum *f* 16.47; Siddeburen *f* 6.81½; Ten Post *f* 14.25; 't Zandt *f* 12.87½; 't Schild *f* 1.36; Woldendorp *f* 1.77; Spijk A *f* 19.51½; Raamsdonk *f* 6.50½; Moerdijk 2.39½; Fijnaart *f* 5.11½; Zevenbergen *f* 7.21; Klundert *f* 27.43; Willemstad *f* 9.06; Breda *f* 4.40; Winsum *f* 20.25; Pieterburen *f* 6.25; Houwerzijl *f* 6.25½; Uithuizermeeden W. G. *f* 21.48; Ulrum *f* 11.65½; Zoutkamp *f* 13.95½; Bafloo *f* 7.82½; Uithuizen *f* 27.75; Lippenhuizen *f* 2; Helmond *f* 1.37; Franeker *f* 23.22; Oldeboorn *f* 3.17; Nijeveen *f* 4.75; Geesteren-Gelselaar *f* 21.60; Wapenveld *f* 1.50; Landsmeer *f* 7.51; Bunschoten A *f* 34.41; Aalden *f* 9.16; Warfum *f* 13.97½; Vries *f* 4.45; Haulerwijk *f* 3.40½; Appelscha *f* 2.77; Norg *f* 2.37; Een *f* 2.25; Smilde B *f* 1.58; Kampen *f* 61.28½.

Collecten: *Gehouden bij spreekbeurten in het belang der Theol. School* na aftrek der onkosten:
Te Sprang door Prof. Biesterveld *f* 4.17½; te Zeist door Dr. van Goor *f* 15.38½; te Meppel door Dr. Bavinck *f* 38.91.

Giften: Door Ds. W. Fokkens te Stadskanaal gift van N. N. gevonden i/d Kerk coll. *f* 2.50; door den heer W. Minderaa te Rotterdam een gift gecollecteerd in Kerk A *f* 3.50; van Prof. Dr. A. Kuyper te Amsterdam *f* 10.00 door den heer J. Burhmann te Amsterdam gift in de 6 Dec. Coll. get. letter W *f* 2.50; van den heer P. J. van Bottel te Schoondijke *f* 10.00; door den heer F. Diemer te Alfen a/d Rijn gevonden i/d Kerkcoll. *f* 2.00; door den heer E. Krupveld te Waddingsveen voor het laten lezen der Bazuin halfj. opbrengst *f* 1.20; van N. N. te Amsterdam *f* 0.50; door Ds. P. Kapteijn te Amstelveen een vrije gift van eenige broeders *f* 12.00; door T. Rispens te Oenkerk een gift van B. Elzinga te Roodkerk *f* 1.00; door Ds. J. op 't Holt te Bolsward van een zuster der Gemeente *f* 2.50; door H. Rollman te Bodegraven van N. N. *f* 7.50.

Voor de Uitbreiding: Almeloo *f* 3.50; Deventer *f* 2.00; Enschede *f* 2.50; Nijverdal *f* 9.50; Vriezenveen *f* 4.00; Opperdoes *f* 5.00; Nijmegen *f* 2.50; Haren *f* 10.14; Ezinge *f* 10.00; Leens *f* 25.00; Uithuizen *f* 11.00; Enumatil *f* 20.00; Leek *f* 9.50; Zevenhuizen *f* 2.50; Stroobos *f* 10.00; Lutjegast 3.50; Niezijl *f* 6.00; Leiden *f* 47.25.

J. NEDERHOED, *Penningmeester.*
Middelstum, 14 Maart 1898.

Het Bestuur der Vereeniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs te Broek o/d Akkerwoude, vermeldt met hartelijken dank de volgende ingekomen giften tot 28 Febr. j. l.
1e. Uit de Friesche Kerken *f* 76.86.
2e. Uit Dokkum aan giften *f* 178.85.
3e. Uit Anjum *f* 20 en *f* 1.25 en uit Wanswerd eene toezegging van *f* 50.
4e. Van de Geref. kerken te Hoogeveen *f* 5, te Monnikendam *f* 1, Zegwaart *f* 5, Oudewater *f* 2.50, Buiksloot *f* 2, Bierum *f* 5, Alfen a/d Rijn *f* 5.25, O. en N. Wetering *f* 5, Rozenburg *f* 1, Loenen a/d V. *f* 1.20, Bodegraven *f* 5, Ooltgensplaat *f* 1.85, Nijkerk (Vel.) *f* 5, Uithoorn *f* 1, Axel A. *f* 8.25, Groningen B. *f* 5, Stroobos *f* 16.25, Vijfhuizen (Haarl. meer) *f* 2.50, Bedum B. *f* 1, Leiderdorp *f* 15.
5e. Van Jong.-vereen. Uit Friesland: *f* 22.41½ van Driebrugge *f* 1.50, Zwartsluis *f* 3, Allen a/d R. *f* 5, N. Pekela *f* 2.50, Culenborg *f* 1, Loenen a/d V. *f* 1, Weesp *f* 1, Enkh. *f* 1, Delft *f* 3.10½, Slochteren *f* 2.50, Honselaardijk *f* 2.50, Vijfhuizen (H. M.) *f* 1, Hoek bij N. *f* 3, Zwartebroek *f* 1, Musselkanaal *f* 2.50.
6e. Van Jonged.-vereen. in Friesland *f* 16, van Monnikendam *f* 3.50, Werkendam *f* 2.50, Oosterend (Texel) *f* 2.50.
7e. Van Chr. scholen: van Anjum *f* 9.25, v. H. B. te R. *f* 2.50, onderw. en leerl. te G. *f* 14.50, J. A. D. te S. *f* 1.35, Johs. S. te A. *f* 1, M. d. G. 't Z. *f* 2.50.
8e. Uit Kollum *f* 78.80, van Jhr. Mr. v. A. v. W. te 's-G. *f* 10, Mevr. de S. L. C. te G. *f* 5, N. N. te W. *f* 0.50, N. N. te Z. *f* 1, P. M. P. te G. *f* 10, Mej. F. D. te G. *f* 15, eenige B.B. te H. *f* 1, N. N. te G. *f* 5, Mej. de V. te W. *f* 1.50, B. A. B. S. te G. *f* 1, Dr. G. Y. te B. *f* 5, W. te A. *f* 5, Mej. T. H. J. te G. *f* 1, Dames W. te L. *f* 2, W. L. K. te S. *f* 25, H. L. te L. *f* 3, P. le G. te A. *f* 1, S. J. G. te G. *f* 5, (toez.) P. G. O. te D. *f* 30, (toez.) N. N. *f* 10, (toez.) D. G. te L. *f* 2, R. B. te Z. *f* 2, Gebr. B. te D. *f* 10.
Aan jaarl. bijdr. toegezegd: van Dokkum *f* 10.50, van Gron. *f* 1, van A. *f* 1, van G. *f* 5.
Al deze giften verblijden ons zeer. Doch we ontvingen buiten de toez. nog slechts ruim *f* 600. In de omgeving wordt al het mogelijke gedaan.
BB. en ZZ., wilt onze bede nu niet afwijzen. Mochten vrienden van Scholen met den Bijbel onze Circulaire, wegens onbekendheid met adres, **niet** hebben ontvangen, wilt ons daarom uw steun niet onthouden. Als slechts velen ons hun gaven zenden, dan heeft **„De Broek"** spoedig zijn zoo dringend noodige Chr. School.
In onze Circulaire is een kleine fout ingeslopen. Niet **de grond** alleen, maar deze met de **daarop aanwezige woning** kostte *f* 900.
Specifieke opgaven van de Friesche Kerken enz. van *Dokkum, Anjum* en *Kollum*, zie *Friesche Kerkbode* van 4 Maart j. l.

Namens de Vereeniging voornoemd,
R. J. FEITSMA, *Secr.-Penn.*

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KRÖMER & BAKELS,
Amsterdam.